

Андрій КІТИК

Життя не має множини... Для людини її життя унікальне й неповторне, воно – єдине з-посеред усієї історії людства..., його не можна прожити двічі. Наша стаття стосуватиметься лише однієї чарівної пори. Вона вважається найбільш непередбачливою і найпрекраснішою, бунтівливою і довірливою, безрозсудною і чесною. Безумовно, такою розмаїтою і найціннішою для людини порою є її молодість. Сповнені ентузіазму та енергії підлітки завершують школи, складають іспити, вибирають навчальні заклади, вступають... Ось уже студенти! Тепер, як багатьом здається, починається «доросле життя».

Сотворення Адама

Коли Господь творив весь світ, щодня дивився на нього і бачив, що все було добре (див. Бут 1). Наприкінці Він створив людину та поставив її на вершині всього творіння. І Адам насолоджувався перебуванням з Богом...

Більшість першокурсників легко адаптується в нове середовище та швидко знаходить друзів. Проте на юні плечі лягає ряд завдань: організація свого робочого часу, дозвілля, харчування, нові знайомства, входження в систему освіти тощо. Далеко не першою в такому стрімкому потоці студентського життя виглядає потреба перебування з Богом. Не применшуючи значення побутових справ і, тим паче, навчання, слід констатувати, що такий бурхливий спосіб життя не приносить бажаних плодів. Замість радості з'являються нарікання, замість самореалізації – пригнічення, замість піднесення – починають опускати руки. Одне дивно – мало хто пригадує, що Адам був щасливий не від світу, яким володів, а від перебування з Богом.

Адамова праця

Буття з Богом не означало бездіяльності Адама. Навпаки – він отримав завдання пізнавати подарований йому світ та оволодівати ним: «Порати його й доглядати його» (Бут 2, 15). Так Адам співпрацював і співтворив світ із Богом...

Попри заклопотаність молодь не може не ділитися своєю енергією. Бажання здобути досвід і практичні навички своєї професії, а також потреба фінансової незалежності ще більше спонукають молодь до активної діяльності. Чимало студентів працевлаштовується, хоча навчання залишається головним заняттям.

Для духовного життя ані робота, ні навчання не є байдужими. Вони не можуть суперечити совісті. Неприйнятним є хабарництво. Відношення до своїх обов'язків повинно бути чесним і відповідальним, зусилля – наполегливими, а результати праці – якнайвищої якості. Адже в підсумку справедливо оцінювати нас буде Господь. Слід пам'ятати про Нього в буднях і вже замолоду навчитися виконувати свої обов'язки в Його присутності.

Через таку працю людина уподібнюється до Творця, самовдосконалюється та преображає цей світ. Зрештою, через щоденне виконання своїх обов'язків, проведених з усвідомленням Божої присутності та в молитві серця, наближаємо святість. Так людина освячується, співпрацює з Богом і співтворить з Ним світ.

Адам потребує допомоги

Поставивши Адама над творінням, Господь відкрив, що «недобре чоловікові бути самому» (Бут 2, 18), і створив йому помічницю – жінку, яку Адам назвав Євою.

Молодих людей, природно, тягне до інших, здебільшого – до таких же молодих, енергійних, веселих, безтурботних, радісних. Студентське життя тому часто асоціюється з вечірками, святкуваннями, різними заходами, спільнотами, клубами, організаціями, акціями, флеш-мобами, рухами тощо. Але не все в цьому переліку є однаково добрим. «Компанія» може звести молоду особу на манівці духовного життя. І причина цього криється в занедбанні відносин зі Всевишнім.

Не знаходячи Бога як правдивого Друга, як Джерело радості й миру, студенти шукають заміника щастю. І як колись Єві, диявол підсуває чимало пропозицій «приємних для очей». Відчуття дешевої підміни, безумовно, торкнеться молодого серця. Але за відсутності духовної боротьби людина з кожним гріхом, з кожним днем, прожитим так, ніби Бога нема, стає все більше шукати щастя поза Творцем... і не знаходить. Людині справді недобре бути самотньою. Недобре їй бути без Бога.

Адамів гріх

Господь дав Адамові та Єві заповідь, але вони не послухали Творця. Вони вирішили, що й самі можуть бути «як Бог» (Бут 3, 5). Однак унаслідок гріха Адам ховається від Бога, звинувачує Єву, залишається нагий і самотній (Бут 3, 7-13)...

Студентські роки – час інтенсивного знайомства з суспільством, налагодження відносин з людьми та здобування друзів. Крім того, хлопці й дівчата вже усвідомлено приглядаються одне до одного з наміром створити сім'ю. Щодо питань сексуальної етики молодь мусить особливо уважно вслухатися в тихий голос Бога та пильнувати себе.

Через гріх людина стає залежною від творіння замість того, щоб панувати над ним і його освячувати, а ще гірше – узалежнюється від своїх пристрастей.

Погоджуючись на гріх, молода особа ізолює себе від Бога, перестає ходити до храму, занедбує молитву... Замість покаятися, вона «ховається» від Бога, намагаючись про нього не згадувати. Папа Римський Венедикт XVI зауважив, що сучасний пересічний християнин змирився з тим, що віра є суб'єктивною, індивідуальною. У публічному житті Бога немовби «позбавили функцій» та намагаються жити так, ніби Його не існує. При цьому віру ані особливо не занедбують, ані не заперечують¹. Людина залишається сам-на-сам зі своїми пристрастями – нага і самотня.

«Адаме, де ти?»

Милосердний Бог, бачачи непослух першої пари, кличе Адама: «Де ти?» (Бут 3, 9). Так починається історія спасіння. Як добрий Батько, Бог шукає впалу людину і не перестає її кликати, не втомлюється називати кожного по імені...

Сумно бачити, як дехто не наважується відкритися на Боже покликання. На жаль, ми часто боїмося прийняти Божий план свого життя. Відтак деякі абітурієнти вступають в той ВНЗ, «куди батьки запхали» або «куди вийшло», обманюючи себе, що потім зможуть усе змінити. Здебільшого, «потім» нам, тим паче, бракує сміливості.

«Бо коли відходять від Бога, – зазначає папа Венедикт XVI, – то спочатку здається, що нічого не змінюється. Фундаментальні рішення, основні форми життя і далі залишаються ті ж, хоч і втрачають своє обґрунтування. Але, як пише Ніцше, все змінюється тоді, коли насправді з'являється вістка, що Бог мертвий, і вона цілить просто в людське серце»². Ствердження, що Бога немає, вибиває будь-який сенс людського існування. Молода людина «губить» себе у «вільному» світі, стає скептиком; вважає будь-яку перспективу примарною, будь-яку працю даремною, будь-які зусилля марними; залишається глухою до Божого покликання; не зауважує, як Бог її шукає.

Адамове потомство

Наслідки гріхопадіння прародичів були летальними для цілого людства. Через гріх у цей

світ увійшла смерть, а зі смертю – цілий шлейф хворіб і болю. Господь же, бажаючи повернути нам нашу гідність вінця творіння, обіцяє Адамові Потомка (див. Бут 3, 15), Який подолає гріх і смерть.

Перед молоддю постають різні виклики і небезпеки, але відкриваються також і перспективи. Вони стосуються усіх сфер життя: освіти, техніки, економіки, енергетики, дипломатії, політики і т. д. Їх реалізація великою мірою залежить від довіри Богові. Молодість – час весни. Що замолоду посіємо – те згодом і пожнемо. І виглядає, що кращого зерна, ніж віра й молитва, годі шукати. Однак посіяти – це півсправи... Без догляду й турботи на полі невидимої боротьби можуть вмить вирости чагарники. Не забудьмо обробляти своє серце! Для цього прекрасно надаються покаєння, піст, милостиня. Зрештою, постараймося мати свого духівника – провідника в духовному житті.

Окрім усього іншого, віра дозволяє бачити перспективу вічного життя і небесної радості, що їх відкрив перед нами обіцяний Адамові Потомок – Син Божий Ісус Христос.

Перспектива Адама – в Ісусі Христі

Бог став людиною, щоб вкотре покликати до Себе Адама, а не знайшовши його на землі, зійшов аж до аду. Цього разу Адам не ховався, а використав цей шанс і вийшов за Ісусом до воскресення, реалізуючи перспективу уподібнитися Богові. Це його весна, його оновлення, його «радість Євангелія».

Наша відповідь на Божу пропозицію жити непроминаючим щастям у присутності Бога залежить від нас... Життя не має множини, але має в Бозі перспективу!

Андрій КІТИК. Студент?! – Давай догори: до святості!//СЛОВО № 3 (63) 2015